

การเผยแพร่ประชาธิปไตยของรายการสนทนาทางวิทยุระหว่าง
นายมัน ชูชาติ กับ นายคง รักไทย ช่วง พ.ศ.2484-2486

นางสาวศศิ เสตะจันท์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-396-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16908351

THE DISSEMINATION OF DEMOCRACY THROUGH RADIO PROGRAM
OF NAI MAN - NAI KONG'S CONVERSATION IN 1941-1943

MISS SASI SETACHANDHANA

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-396-7

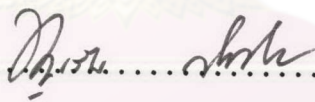
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของรายการสนทนาทางวิทยุระหว่าง
นายมั่น ชูชาติ กับ นายคง รักรไทย ช่วง พ.ศ.2484-2486
โดย นางสาวศศิ เสตะจันทร์
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราษฎร์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์ศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศศิ เสดะจันท์ : การเผยแพร่ประชาธิปไตยของรายการสนทนาทางวิทยุระหว่าง
นายมัน ชูชาติ กับ นายคง รักไทย ช่วง พ.ศ. 2484-2486 (THE DISSEMINATION OF
DEMOCRACY THROUGH RADIO PROGRAM OF NAI MAN-NAI KONG'S CONVERSATION
IN 1941-1943) อ.ที่ปรึกษา : รศ.จุมพล รอดคำดี. 442 หน้า. ISBN 974-583-396-7

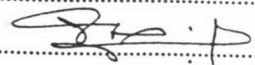
การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 2 อย่างคือ เพื่อทราบแนวคิดในการเผยแพร่ประชาธิปไตยของ
จอมพล ป. พิบูลสงคราม และเพื่อทราบลักษณะรูปแบบ เนื้อหา วิธีการนำเสนอของรายการสนทนา
ระหว่างนายมัน ชูชาติ กับ นายคง รักไทย ช่วง พ.ศ. 2484-2486 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ เรื่องการเจรจาต่อรอง ทฤษฎีเข้มงวด หรือการสื่อสารทางเดียว ทฤษฎี
โครงสร้างนิยมและสัญวิทยา เป็นกรอบในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยค้นพบว่า จอมพล ป. พิบูลสงคราม ใช้ "ลัทธิชาตินิยม" ในการบริหารประเทศ
และมีความต้องการให้ประเทศไทยเป็นไปตามอุดมการณ์ของตน 3 ประการคือ (1) ต้องการให้
ประเทศไทยเป็นเอกราช (Independence) คือเป็นอิสระแก่ตนไม่เป็นเมืองขึ้นของประเทศมหาอำนาจ
(2) ต้องการให้ประเทศเป็นอธิปไตย (Sovereignty) โดยการใช้อำนาจสูงสุดของรัฐที่จะบังคับบัญชา
ในอาณาเขตของตนให้เกิดความมั่นคงและปลอดภัย และ (3) ต้องการเห็นประเทศไทยมีความ เป็นชาติ
(Nationhood) และต้องการเห็นคนไทยมีความเป็นไทย (Thainess) จริง ๆ คือรักชาติ
รักแผ่นดินและรักความสามัคคี

ส่วนลักษณะรูปแบบ เนื้อหาและวิธีการนำเสนอในรายการสนทนา ระหว่าง นายมัน ชูชาติ
กับ นายคง รักไทย พบว่าพระราชธรรมนิเทศได้นำเอาแนวคิดและนโยบายของจอมพล ป. พิบูลสงคราม
ผ่าน "ช่องเหลือง" มาแปลงเป็นบทสนทนา และมอบให้ นายมัน-นายคง นำไปพูดคุยกันในรายการนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาวรสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา 2536.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C350503 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: DEMOCRACY/DICTATORSHIP/IDEOLOGIES POLITICAL/RADIO PROGRAMMING/
CONSTITUTIONAL MONARCHY

SASI SETACHANDHANA : THE DISSEMINATION OF DEMOCRACY THROUGH RADIO
PROGRAM OF NAI MAN-NAI KONG'S CONVERSATION IN 1941-1943. THESIS

ADVISOR: ASSO.PROF.JGOMPOL RODCUMDEE. 442 PP. ISBN 974-583-396-7

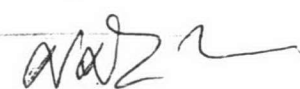
This thesis has two objectives, to study ideas in the propagation of democratic principles by Field Marshal P. Pibulsonggram, and the study content, form, and method of presentation of the conversation between Nai Man Chuchart and Nai Khong Rakthai, during 1941-1943, by means of qualitative research methodology, using ideological principles, negotiating skills, hypodermic needle theory - a one-way communication technique, structuralism and semiology as the frame of thought and analysis.

The research has found that Field Marshal P. Pibulsonggram resorts to "nationalism" in his administration, with three ideological aims, national independence for the country, free from colonial rules and influences, national sovereignty, with state authority strongly imposed for security and safety, and the sense of nationhood, with the creation of Thainess among the Thai people, the attachment to the land, the nation and strong unity in the country.

Moreover, the content, the program format and the presentation techniques are found that they are produced in the follow manner; first Phrarachdhamnites recieved a "yellow letter" from Field Marshal P. Pibulsonggram, and then he wrote a script for Nai Man-Nai Kong to present in the program.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2536.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาระดับปริญญาโท และการทำวิทยานิพนธ์ เรื่องนี้สำเร็จลงได้ เพราะ
ผู้วิจัยได้รับแต่ความเมตตาปราณี ความเอื้อเฟื้อ ความช่วยเหลือ และความปรารถนาดีจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี และผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ ซึ่งผู้วิจัยจะจารึกบุญคุณของอาจารย์ทั้งสามท่านนี้ไว้ชั่วชีวิต

ศศิ เสาตะจันทร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาทนายวิจัย.....	12
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
ข้อสันนิษฐานในการวิจัย.....	13
ขอบเขตของการวิจัย.....	13
นิยามศัพท์.....	13
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	15
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิดเรื่องการเจรจาต่อรอง.....	16
แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ทางการเมือง.....	20
แนวคิดเรื่องทฤษฎีเข้มงวด.....	21
ทฤษฎีโครงสร้างนิยมและสัญญาวิทยา.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	ระเบียบและวิธีวิจัย.....	31
	แหล่งข้อมูล.....	31
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
	วิธีการศึกษาข้อมูล.....	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4	ลักษณะรูปแบบ การนำเสนอ และแนวคิดในการเผยแพร่ประชาธิปไตย ของรายการสนทนาระหว่างนายมัน ชูชาติ กับ นายคง รักไทย..	34
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	387
	บรรณานุกรม.....	425
	ภาคผนวก.....	438
	ประวัติผู้เขียน.....	442

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย